

Układ z Schengen

Tomasz A. Winiarczyk

1

układ z Schengen

- porozumienie znoszące kontrolę osób przekraczających granice między państwami członkowskimi układu
 - wzmacnia współpracę w zakresie bezpieczeństwa i polityki azylowej
 - dotyczy też współpracy przygranicznej

2

zawarcie układu

- ❑ Schengen 14 czerwca 1985 r. (Luksemburg)
- ❑ porozumienie o stopniowym znoszeniu kontroli na wspólnych granicach (tzw. Schengen I)
- ❑ sygnatariusze: Belgia, Holandia, Luksemburg, Francja, RFN
- ❑ umowa poza wspólnotowym porządkiem prawnym

3

etapy

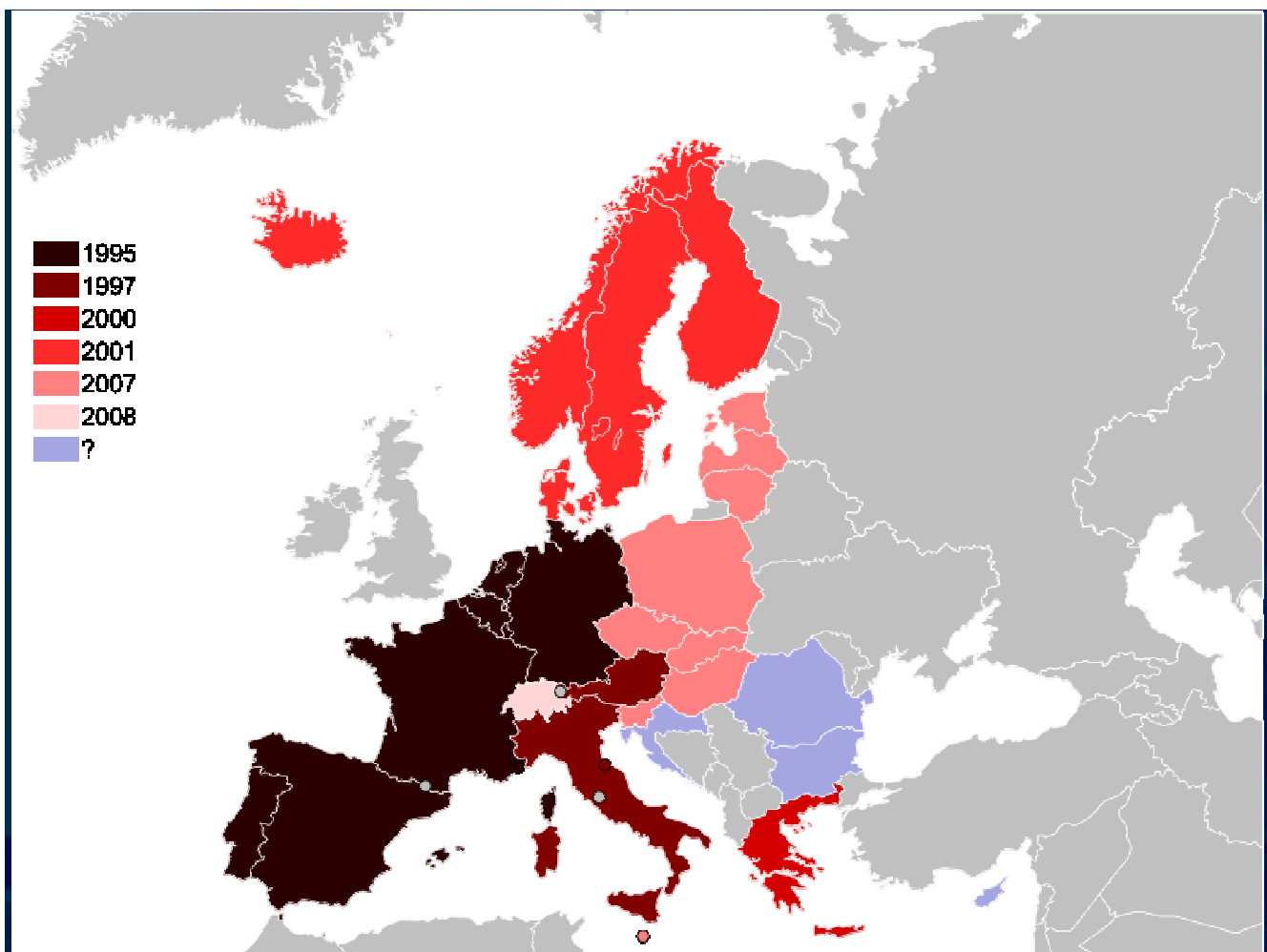
- ❑ 1986 – wprowadzenie zwykłej kontroli wzrokowej na granicy w stosunku do pojazdów przekraczających ją ze zmniejszoną prędkością
- ❑ 26 marca 1995 – całkowite zniesienie kontroli na granicach

4

kolejni członkowie

- 1995 – Hiszpania i Portugalia
- 1997 – Włochy, Austria
- 2000 – Grecja
- 2001 – Dania, Finlandia, Islandia, Norwegia, Szwecja
- 2007 – Polska, Czechy, Słowacja, Węgry, Słowenia, Litwa, Łotwa, Estonia
- 2008 – Szwajcaria
- 2011 – Liechtenstein

5

System Informacyjny Schengen SIS

- ❑ komputerowa baza danych
 - pozwala sprawdzić, czy osoby lub przedmioty przekraczające granicę Strefy Schengen, bądź już znajdujące się na jej terenie, nie są poszukiwane, niejawnie nadzorowane lub czy nie dotyczy ich zakaz wstępu
- ❑ dostęp do bazy mają: policja, urzędy konsularne, straż graniczna i służba celna z państw członkowskich układu z Schengen

7

System Informacyjny Schengen SIS

- ❑ centralny serwer SIS: Strasburg
- ❑ narodowe bazy danych (N-SIS) – stała aktualizacja informacji za pośrednictwem Centralnego Rejestru (C-SIS).
- ❑ System gromadzi dane na temat obserwowanych, podejrzanych lub ściganych osób oraz przedmiotów (skradzionych pojazdów, broni, dokumentów).

8

Wizowy System Informacyjny

- ❑ system służący wymianie danych dotyczących wiz pomiędzy krajami strefy Schengen
- ❑ cele VIS:
 - uproszczenie procedury składania wniosków wizowych
 - wprowadzenie ułatwień przy kontroli na granicach zewnętrznych
 - zwiększenie bezpieczeństwa
- ❑ dzięki VIS służby graniczne mogą sprawdzić tożsamość osób wjeżdżających do strefy Schengen

9

Wizowy System Informacyjny

- ❑ Wizowy system informacyjny państw strefy Schengen (VIS) uruchomiono 11 października 2011 r.
- ❑ Organy wizowe państw strefy Schengen są sukcesywnie włączane do VIS.

10

tymczasowe przywrócenia kontroli

- ❑ w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego:
 - międzynarodowe imprezy sportowe
 - szczyty przywódców państw
 - masowe imprezy
 - zamachy terrorystyczne
 - obecnie: masowy napływ imigrantów

11

skutki dla Polski

- ❑ konieczność wprowadzenia wiz dla obywateli 15 państw, jak Ukraina, Rosja czy Białoruś
- ❑ konieczność uszczelnienia granic
- ❑ wprowadzenie mobilnych kontroli na terenie całego kraju (dot. legalności pobytu cudzoziemców)

12

zalety i wady Schengen

- ❑ swobodny przepływ obywateli krajów członkowskich
 - bezproblemowe podróżowanie
 - rozwój turystyki
- ❑ swobodny przepływ towarów.
 - niskie koszty transportu
 - obniżenie cen
- ❑ bezpieczeństwo
 - aktualne informacje na temat osób wjeżdżających w granice strefy
- ❑ zacieśnianie współpracy między policjami poszczególnych krajów
 - wzrost efektywności ich działania
- ❑ łatwiejszy transportu broni, narkotyków itp.
- ❑ łatwy przepływ narkotyków z krajów, gdzie są one legalne do pozostałych krajów
- ❑ mniejsza kontrola nad ruchem przestępcami
- ❑ swobodne przemieszczanie się imigrantów
 - z tzw. krajów tranzytowych (biedniejszych) do bogatszych krajów
- ❑ upadek rozwiniętych obszarów przygranicznych – wzrost bezrobocia

13

bibliografia

- ❑ wikipedia.pl
- ❑ <http://www.polen.diplo.de/Vertretung/polen/pl/08-visa-konsular/01-visainformationen/vis-visa-information-system-pl.html>
- ❑ <http://eszkola.pl/wos/uklad-z-schengen-wady-i-zalety-7463.html>

14